

Силабус навчальної дисципліни Планування міст та транспорт

підготовки	бакалавр
	(назва освітнього ступеня)
спеціальності	192 «Будівництво та цивільна інженерія»
	(назва спеціальності)
освітньо-професійної програми «Автомобільні дороги і аеродроми»	
(назва освітньої програми)	

Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Факультет	Будівельний
Кафедра	Архітектури
Контакти кафедри	Кафедра каб. 402 (четвертий поверх старого корпусу) Email: architecture@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Захаров Юрій Іванович – к. т. н., професор. Трошин Михайло Юрійович - ст. викладач.
Контакти викладачів	Email: cnc72mail@gmail.com Email: michaeltopol1964@gmail.com
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLAD_K.HTML#A2
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/10/Grafik-konsultatsij-vykladachiv.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Планування міст та транспорт» вивчає методи та принципи проектування міст, їх основних зон, транспортних потоків та шляхів в сучасних умовах, відповідно до діючих містобудівних вимог. Дає основи проектування житлових районів, виробничої зони, вулично-магістральної мережі міста, ландшафтно-рекреаційної зони, інфраструктури міста. Сприяє формуванню у студентів містобудівного світогляду, розуміння суспільної значущості планування міст, його залежності від природних, соціальних і економічних умов та впливу на життя людей.

	Години	Кредити	Семестр
			3
лекції	16	3	16
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	14		14
Самостійна робота, у т. ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять	20		20
підготовка до контрольних заходів	20		20
виконання курсового проєкту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20		20
підготовка до екзамену	-		-
Форма підсумкового контролю			Залік

Мета вивчення дисципліни:

- формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок сучасного творчого методу містобудівного проектування, сучасних тенденцій в галузі планування міст.

Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення основних положень та нормативної бази містобудування, заснованого на системнім підході до соціально-функціональних, інженерно-будівельних, техніко-економічних та архітектурно-художніх рішень, що складають змістовну основу проектування сучасного міста, з розумінням сучасних і перспективних проблем містобудівного мистецтва.

Пререквізити дисципліни:

- «Нарисна геометрія, інженерна та комп'ютерна графіка».

Постреквізити дисципліни:

- «Залізобетонні та кам'яні конструкції».
- «Основи механіки ґрунтів».
- «Металеві конструкції».
- «Архітектура будівель і споруд».

Компетентності: (відповідно до освітньо – професійної програми СВО ПДАБА - 192 б - АДА - 2021).

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК03. Здатність проектувати будівельні конструкції, будівлі, споруди та інженерні мережі (відповідно до спеціалізації), з урахуванням ліквідації наслідків бойових дій, і інженерно-технічних та ресурсозберігаючих заходів, правових, соціальних, екологічних, техніко-економічних показників, наукових та етичних аспектів, і сучасних вимог нормативної документації у сфері архітектури та будівництва, охорони довкілля та безпеки праці.

СК05. Здатність застосовувати комп'ютеризовані системи проектування та спеціалізоване прикладне програмне забезпечення для вирішення інженерних задач будівництва та цивільної інженерії.

СК06. Здатність до інжинірингової діяльності у сфері будівництва, складання та використання технічної документації.

СК07. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у сфері архітектури та будівництва у непередбачуваних робочих контекстах.

СК08. Усвідомлення принципів проектування, у т. ч. відбудови та відновлення пошкоджених в результаті бойових дій, сельбищних територій.

СК09. Здатність здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та груп у сфері архітектури та будівництва.

СК10. Здатність складати, оформляти і оперувати технічною документацією при розв'язанні конкретних інженерно-технічних завдань спеціалізації «Автомобільні дороги і аеродроми», використовувати знання й уміння для розрахунку, дослідження, вибору, впровадження та проектування автомобільних доріг і аеродромів, аеропортів, штучних споруд, міських вулиць і доріг, у т. ч. при відновленні, відбудові і ліквідації наслідків бойових дій.

СК12. Спроможність побудови оптимальної мережі автомобільних доріг на основі сучасних методів проектування найкоротшої зв'язної мережі, вузлових точок, перегонів, а також їх реконструкції та забезпечення необхідними матеріалами для розробки економічно та технічно обґрунтованих проектів будівництва; аргументувати вибір методів розв'язування спеціальних задач з побудови оптимальної мережі, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.

СК13. Спроможність виконання розрахунків штучних споруд на автомобільних дорогах, в т.ч. пошкоджених в результаті бойових дій: мостів, шляхопроводів, естакад, тунелів, водопропускних труб, надземних і підземних пішохідних переходів, транспортних роз'язок; визначати габарити мостів і шляхопроводів, навантаження на окремі елементи споруд і на споруди в цілому, обґрунтовувати конструктивні рішення.

СК14. Здатність використання матеріалів, що необхідні для проведення робіт по вишукуванню при реконструкції, в т.ч. при відбудові і відновленні пошкоджених в результаті бойових дій автомобільних доріг, аеродромів, аеропортів і штучних споруд; використання методів проектування вертикального планування, різних варіантів реконструкції штучних споруд, водовідвідної і дренажної систем; використання методів посилення і відновлення покриттів автодоріг та аеродромів при реконструкції і ліквідації наслідків бойових дій.

СК17. Здатність до проектування міських вулиць та доріг, міських підземних автотранспортних споруд, транспортних роз'язок, інженерних мереж та облаштування автомобільних доріг; способів прокладання міських підземних комунікацій згідно правил взаємного розташування інженерних мереж на міських вулицях та дорогах, а також перетину мереж з автодорогами, залізницями, водними перешкодами, а також у складних умовах, в т. ч. при ліквідації наслідків бойових дій, з розробкою та оцінкою технічних рішень інженерних мереж.

СК18. Здатність використання комп'ютерних технологій в проектуванні, будівництві, відбудові, відновленні та експлуатації автомобільних доріг і аеродромів, принципів побудови систем автоматизованого проектування автомобільних доріг і аеродромів з використанням сучасних програмних комплексів, методів автоматизації виробничих процесів у будівництві та експлуатації доріг і аеродромів, а також технологій автоматизованого проектування при будівництві, відбудові та відновленні пошкоджених в результаті бойових дій автомобільних доріг.

Заплановані результати навчання: (відповідно до освітньо – професійної програми СВО ПДАБА - 192 б - АДА - 2021).

РН02. Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва.

PH03. Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою.

PH05. Використовувати та розробляти технічну документацію на усіх стадіях життєвого циклу будівельної продукції.

PH07. Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

PH11. Оцінювати відповідність проєктів принципам проєктування міських територій та об'єктів інфраструктури і міського господарства.

PH12. Мати поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач в галузі будівництва та цивільної інженерії (відповідно до спеціалізації).

PH13. Здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та груп у сфері архітектури та будівництва.

PH15. Здійснювати побудову оптимальної мережі автомобільних доріг на основі сучасних методів проєктування найкоротшої зв'язної мережі, вузлових точок, перегонів, а також їх реконструкції та забезпечення необхідними матеріалами для розробки економічно та технічно обґрунтованих проєктів будівництва, аргументувати вибір методів розв'язування спеціальних задач з побудови оптимальної мережі, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.

PH17. Використовувати матеріали, що необхідні для проведення робіт по вишукуванню при реконструкції, в т. ч. при відбудові і відновленні пошкоджених в результаті бойових дій автомобільних доріг, аеродромів, аеропортів і штучних споруд; застосовувати методи проєктування вертикального планування, різні варіанти реконструкції штучних споруд, водовідвідної і дренажної систем; використовувати методи посилення і відновлення покриттів автодоріг та аеродромів при реконструкції і ліквідації наслідків бойових дій.

PH18. Виконувати інженерні вишукування та застосовувати їх для об'єктів лінійного типу, в т. ч. пошкоджених в результаті бойових дій; використання класифікації автомобільних доріг та їх транспортно-експлуатаційних показників для визначення геометричних параметрів та вимог до проєктування плану, поздовжнього та поперечного профілів автомобільних доріг і міських вулиць, а також конструювання і розрахунку дорожнього одягу.

PH19. Виконувати проєктування, реконструкцію, відбудову і відновлення пошкоджених в результаті бойових дій автомобільних доріг, автомагістралей, аеродромів, аеропортів, міських вулиць і доріг, інженерних мереж, штучних споруд: транспортних розв'язок, водопропускних труб і мостів, підземних автотранспортних споруд, у тому числі в складних інженерно-геологічних умовах із застосуванням сучасних ресурсозберігаючих технологій і програмних комплексів.

PH20. Виконувати проєктування міських вулиць та доріг, міських підземних автотранспортних споруд, транспортних розв'язок, інженерних мереж та облаштування автомобільних доріг; прокладати міські підземні комунікації згідно правил взаємного розташування інженерних мереж на міських вулицях та дорогах, а також перетину мереж з автодорогами, залізницями, водними перешкодами, а також у складних умовах, в т.ч. при ліквідації наслідків бойових дій, з розробкою та оцінкою технічних рішень інженерних мережі.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Планування міст та транспорт.					
Типологія і класифікація міст.	6	2		-	4
Схема вертикального планування для вуличної мережі. Чорні та червоні відмітки. Рекомендовані для вулиць поперечні ухили та ухили вповодж.	6	-	2	-	4
Містобудівний аналіз території.	6	2		-	4
Метод червоних проектних горизонталей. Метод поздовжніх профілів.	6		2	-	4
Сельбищна зона міста.	6	2	-	-	4
Градування прямої лінії. Знаходження відстаней між суміжними точками на місцевості. Шаг проектних горизонталей. Знаходження ухилів.	6	-	2	-	4
Розміщення і структура виробничої території міста.	6	2	-	-	4
Проектування горизонталей на проїзній частині вулиці та на тротуарі. Ливневідвод. Застосування пилко образного профілю.	6	-	2	-	4
Ландшафтно-рекреаційна зона.	6	2		-	4
Вертикальне планування різноманітних типів перехрестя вулиць. Перехрестя на пагорбі, в котловині, на косогорі, на водорозділі, в балці.	6	-	2	-	4
Зона зовнішнього транспорту.	6	2		-	4
Розрахунок відгону віражу. Перехід на перехресті з однобокого скату на двобокий та навпаки.	6	-	2	-	4
Вулично - дорожня мережа міста.	6	2		-	4
Розрахунок відміток в характерних пунктах перехрестя. Побудова на плані перехрестя червоних горизонталей, як основа для придання скатам проїзної частини вулиці проектного нахилу для належного видалення води.	6	-	2	-	4
Міський транспорт.	6	2	-	-	4
Підготовка до екзамену.	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1.	90	16	14	-	60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Змістовий модуль 1.

Назва теми	Посилання
1. Планування транспортних розв'язок в одному рівні. 2. Планування транспортних розв'язок в різних рівнях.	Безлюбченко О. С. Планування міст і транспорт : навч. посібник / О. С. Безлюбченко, С. М. Гордієнко, О. В. Завальний; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків:ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 271 с.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТА/АБО ГРУПОВИХ ЗАВДАНЬ

Індивідуальні та/або групові завдання не передбачені.

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання знань студентів з окремих змістових модулів.

Змістовий модуль 1. «Планування міст та транспорт».

Максимальна оцінка за змістовим модулем - 100 балів.

Схема нарахування балів.

Види параметрів контролю	Розподілення балів
	Змістовий модуль 1
Відвідування лекцій.	8 балів (1 бал за кожну лекцію).
Участь в виконанні практичних робіт.	21 балів (3 бали за кожну практичну роботу).
Контрольна робота.	71 бал (42,5 балів за кожну правильну відповідь, 2 питання).
Всього.	100 балів.

Критерії оцінювання контрольної роботи.

Максимальна кількість балів за контрольну роботу – 71 балів.

Студенту нараховуються бали наступним чином:

- студент дав повну відповідь на питання, навів необхідні пояснення, креслення та схеми (35,5 - 30,5) балів;
- студент дав повну відповідь на питання, але у відповіді допущені помилки, що принципово не впливають на кінцеву суть відповіді, приведені необхідні схеми та креслення, але відсутня необхідна деталізація - (30 – 26,5) балів;
- студент розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні тлумачення змісту відповіді, схеми та креслення не мають принципових помилок, проте відсутня необхідна деталізація - (26 – 23) балів;
- студент частково розкрив суть питання, у відповіді допущені грубі помилки у визначенні термінів, відсутні креслення та схеми (22,5 – 20,5) балів;
- студент дав фрагментальне викладення теоретичного матеріалу, що вказує на погане володіння матеріалом – студенту нараховується - (20 – 15,5) балів;
- відповідь не задовольняє мінімальним вимогам щодо формулювань теоретичних положень і графічного супроводження – (0 – 15) балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається за результатами змістового модуля 1.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності. При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом самостійного опанування студентами навчального матеріалу з наступною перевіркою отриманих знань у письмовій чи усній формі протягом навчального семестру під час консультацій, також студенти додають конспект лекцій, які пропустили. Відпрацьовані заняття враховуються під час оцінювання змістового модуля.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
  - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;
  - надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій». – К.: Мінрегіонбуд України, 2019. – 177 с.
2. ДБН В.2.3-5-2018. Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів. – Київ: Держбуд України, 2018. – 61 с.
3. Панченко Е., Дьомін М. та ін. Містобудування. Довідник проектування. К.: Укрархбудінформ, 2001, -188 с.
4. Дідик В. В., Павлів А. П. Планування міст Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2006. 412 с.
5. Безлюбченко О. С. Планування міст і транспорт : навч. посібник / О. С. Безлюбченко, С. М. Гордієнко, О. В. Завальний; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків:ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 271 с.
6. В.А. Ліпянін, І.В. Інженерна підготовка і благоустрій міських територій. Навчальний посібник. – Рівне.: 2015. – 293 с.

Допоміжна

1. Урбаністика: Навчальний посібник/ О. С. Безлюбченко О. В. Завальний. – Харків: ХДАМГ, 2003. – 244 с.
2. Савенко В. Я., Гайдукевич В. А. Транспорт і шляхи сполучення. Підручник.-К.: НТУ, 2007-252 с.
3. Шилова Т. О. Транспорт і шляхи сполучення. Конспект лекцій - К.: КНУБА, 2006-124 с.
4. Інженерний захист та освоєння територій: Довідник /Під заг.ред. В. С.Ніщука. – К.: Основа, 2000. – 344 с.
5. Осітнянко А. П. Планування розвитку міста: Монографія. – К: КНУБА, 2001. – 460 с.
6. Осітнянко А. П. Урбаністика: Конспект лекцій. – К.: КНУБА, 2001. – 81 с.
7. Шилова Т. О. Міське комунальне господарство: Навчальний посібник. – К.: КНУБА, 2006. – 272 с.
8. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Планування міст та транспорт» за темою «Вертикальне планування перехрестя» для студентів ступеня бакалавра спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» денної та заочної форм навчання / Укладачі: Захаров Ю. І., Маковецький Б. І., Трошин М.Ю., Кістол А. Д. – Дніпро: ПДАБА, 2019. – 32 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Нормативні документи і довідкова література <http://normativ.com.ua>
2. Стандарти України (ДБН, ДСТУ) <http://www.twirpx.com/files/standarts/ukraine/dbn>
3. Віртуальний читальний зал <https://pgasa365.sharepoint.com/:f/r/sites/e-library/Shared%20Documents/%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8/%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0%20%D0%90%D1%80%D1%85%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8?csf=1&web=1&e=SjbJCG>
4. Типи блоків, конструктивні схеми і конструкції будинків <https://jak.koshachek.com/articles/tipi-bloktiv-konstruktivni-shemi-i-konstrukcii.html>

Розробники

(підпис)

(Юрій ЗАХАРОВ)

(підпис)

(Михайло ТРОШИН)

Гарант освітньої програми

(підпис)

(Юлія БАЛАШОВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри архітектури

Протокол від « 15 » серпня 2022 року № 17 - 22

Завідувач кафедри

(підпис)

(Юрій ЗАХАРОВ)